

: Talkininkuose Pakilo Nesutikimai :

Prancuzija Pripažino de facto gen. Wrangelį

Lenkai Šaukiasi Pagelbon Maršalo Focho Asistentą

Lenkų Armija Koncentruojama Prieš Bolševikus

LATVIJA SUSITAIKĖ SU RUSIJA.

LONDONAS, Rugp. 12. — Iš Rygos vietos laikraščiai: Times praneša, kad Latvijos su Rusija taikos sutartis patvirtinta parašais.

SUOMIJA PADARĖ ARMISTICIJĄ SU RUSIJA.

GELSINGFORSAS, Rugp. 12. — Suomijos ir Rusijos delegatai Dorpatė sutiko padaryti armistaciją tarp abiejų šalių.

I METUS VISA EUROPA BUSIANTI "RAUDONA."

PARYŽIUS, Rugp. 12. — Iš Lenkų versnų patirta, kad sovietinės Rusijos karo ministeris Trockis savo stovyklą nukėlęs Baltstogėn. Ir tenai kalbėdamas buv pareiškęs, kad i metus laiko visa Europa busianti "raudona," ty. bolševikinė.

PRANCUZŲ GLOBOJAMAS WRANGELIS PLIEKIAMAS

PARYŽIUS, Rugp. 12. — Nesuspėjo Prancuzija pripažinti gen. Wrangelio valdžios pietinėje Rusijoje, kad štai gauta žinių, kad bolševikai jau pradėjo traukinti to generolo baroką karuomenę. Bolševikų spėkos perėjo upę Dnieprą ir briaunasi išilgai Aleksandrovsko-Sevastopolio geležinkelio.

REMS WRANGELI VISO MIS PRIEMONĖMIS.

Bolševikai darbuojasi perkirsti kitą geležinkelį.

Paryžius, Rugp. 12. — Prancuzų vyriausybė nusprendė pripažinti generolą Wrangelį vyriausiąja galva Rusų de facto valdžios pietinėje Rusijoje.

Užrubežinių reikalų ministerija apie tai paskelbdama pareiškė, kad gen. Wrangelio priešbolševikinę karuomenę parems visomis galimomis mitarinėmis priemonėmis.

I Sevastopolį tuo tikslu kuoveikliausiai pasiųs augštąjį komisijonierį, kurs ten atstovaus Prancuzijai.

Paduota priežasčių.

Užrubežinių reikalų ministerija paskelbė dvi priežastis, kodėl Prancuzija pripažįsta gen. Wrangelio valdžią. Pirmiausia, kad gen. Wrangelis pasižada atmokėti prancuzams senasias Rusijos skolas. Pasakyti, kad jis pasižada Rusijon įvesti demokratinį šalies valdymą.

Apie tą savo žingsnį Prancuzija tuojaus pranešė Anglijos vyriausybei. Be to, pareiškė, jog Prancuzija negali turėti nieko bendra su bolševikais.

RUGPJUTIO 12, 1920.

Chicago ir priemiesčiai. — Šiandie gali but lietaus ir vėsiu vakare; rytoj gražus oras ir vėsiu.

Temperatura vakar augščiausia 80 L., žemiausia — 71 L. Saugle teka 5-55, leidžiasi 7-55.

PRANCUZIJĄ TRUKDO LENKAMS TAIKINTIESI

TALKININKAI PASISKIRSTO Į DVI DALI.

Bolševikai pasinaudoja ta proga.

LONDONAS, Rugp. 12. — Tarpe Prancuzijos ir Anglijos pakilo aršys nesutikimai, kuomet čia gauta žinių, kad Prancuzijos vyriausybė pripažinusi gen. Wrangelį, priešbolševikinės karuomenės vadą, kaip Prancuzijos valdžios galvą pietinėje Rusijoje.

Anglijos ministeris pirmininkas Lloyd George tokiu Prancuzų vyriausybės pasielgimu negali atsistebėti. Jis nuomonina, kad Prancuzų valdžioje turėjo pakilti kokia revoliucija ar kas kita. Nes su Prancuzų ministeriu pirmininku Millerandu nebuvo tartasi apie tokius stebėtinius daiktus.

Spauda apie tą nuotikį.

Anglų spauda apie tą stebėtiną nuotikį daug rašo. Sako, jog pirm kelių dienų talkininkai bendrai darbavosi sutaukinti Lenkus su bolševikais, o čia ve kas įvyko.

Kai kurie laikraščiai pareiškia, kad talkininkai Rusijos klausime suskilo į dvi dali: vienoj dalyj stovi Anglija su Italija, kitoj dalyj — Prancuzija su Amerika. Pirmosios dvi stovi už taiką Europoje susitaikius su bolševikais. Gi antrosios dvi už tolesnį karą prieš bolševikus, nes bolševikai nežada prancuzams atmokėti senų Rusijos skolų.

Pragaisys Lenkiją.

Toks keistas Prancuzų pasielgimas dar labiau pragaisys Lenkiją. Nes daugiausia Anglijos pasidarbavimu buvo tikėtasi sulaukti Lenkų-bolševikų taikos. Šiandie to negalima laukti. Nes talkininkai suskilo. Prancuzai atvirai remia gen. Wrangelį.

Čia nuomoninaujama, kad toks Prancuzų pasielgimas leis Anglijai užmegsti ryšius su bolševikais, Lenkija bus pragaisinta ir pats gen. Wrangelis bus sutruškintas.

Ir jau šaukiasi gen. Weygandą pagelbos.

Savo keitū Lenkų armija koncentruojama plote tarpe upių Narevo ir Bugo. Sakoma, tenai bus mėginama bolševikus sulaukyti ir atlikti galutiną sprendžiamąjį mušį. Lenkai tuo savo žygį dar kartą mėgins išgelbėti Varšavą.

Tuo tarpu Lenkai apleido Ostrolenką, kad būtų patogiau pasipriešinti bolševikams. Lenkai nuomonina, kad jie neteikia bolševikams persikinti per Vislą, jei nepavyks su ruošiamuoju bolševikams sprendžiamuoju mušiu.

LLOYD GEORGE KALTINA LENKUS.

SAKO, BEREIKALO JIE UŽPUOLĖ RUSIJĄ.

Maskvos taikos sąlygos Lenkams.

LONDONAS, Rugp. 12. — Čia visai neabejojama, kad Varšava turės pulti, kol bolševikai prisirengs tarybosna su Lenkais atstovais Minske.

Užvakar ministeris pirmininkas Lloyd George kalbėdamas parlamente apie Lenkijos padėtį nubarė pačius Lenkus už jų savavaliavimus.

Jis pareiškė, jog šiandieniam Lenkijos likimui yra kalti patys Lenkai. Jie kalti ir todėl už tai turi sunkiai atsakyti.

Kam jie puolėsi prieš Rusiją.

Ministeris pirmininkas sakė, kad talkininkai buvo paskyrę Lenkams laikinus rubežius rytiniam šone. Reikėjo tų rubežių laikyties.

Bet Lenkai tuo nepasitenkino. Jie užsigėdė savo šaliai atgauti kokius tai istorinius rubežius.

Talkininkai Lenkus perspėjo. Bet jie nepaklausė. Ir pakilo veržties Rusijon.

Šiandie už tai juos patiko baisi nelaimė, kuri grumoją pačiai jų nepriklausomybei.

Šitam atsitikime bolševikai yra pateisinami, jei jie patvaro Lenkus, jei jie nori ateityje apsisaugoti nuo Lenkų.

Bet tie patys bolševikai nebūtų pateisinami, jei kesintųsi prieš Lenkijos nepriklausomybę.

Nes kadir atliko Lenkai nedovanotinas klaidas. Visgi jie turi turėti nepriklausomybę.

Lenkams sąlygos.

Rusijos sovietų atstovas Leo Kamenev čia ministeriui pir-

BOLŠEVIKAI BRIAUJASI ANT TEHERANO.

Blaskoma Anglijos karuomenė.

Paryžius, Rugp. 12. — Čia gauta žinių, kad Rusų bolševikų karuomenė su Persais revoliucijonieriais bendrai briaunasi ant Persijos sostinės Teherano. Paėmė jie Kasviną, išblaškydami Anglų kareivių būrį.

BOLŠEVIKŲ LAIVYNAS IŠPLAUKĖ JURĖSNA.

Berlynas, Rugp. 12. — Gauta žinių, kad bolševikų Baltijos karės laivynas išplaukė jurėсна. Čia spėjama, kad jis pasuksias ant Danzigo.

mininkui Lloyd George indavė sąlygas, kokias bolševikai paduos Lenkams Minske, ir salig kurių turės but daroma armistacija ir taika.

Štai tos sąlygos:

1. Lenkų armija turi but sumažinta ligi 50,000 vyrų metinio kontingento.
 2. Šiandieninės Lenkų armijos demobilizacija turi prasidėti už mėnesio.
 3. Visi Lenkų ginklai, išėjus reikalingus sumažintai armijai, turi but pavestai sovietinei Rusijai ir Ukrainai.
 4. Visokios karo industrijos turi but demobilizuotos.
 5. Nei karuomenė, nei karo medžiaga neturi but įleidžiama Lenkijon iš užrubežių.
 6. Linija Wolkowisk, Baltstoge ir Prawevo turi but piltai pavesta Rusijai susisiekti su Baltijos jurėmis.
 7. Visų žuvusių, sužeistų ar laisvų Lenkų piliečių šeimynoms turi but skiriama veltui žemės.
- Rusija iš savo pusės pažada atitraukti savo karuomenę nuo Lenkų rubežių, kaip veik Lenkų armija bus demobilizuota.

Rusai Bolševikai Apleidžia Lietuvos Teritorijas

Lietuvos Atstovybė Amerikoje yra gavusi Rugpjūčio 9 dieną "Elto" kablegramą, išsiųstą Rugpjūčio 8 dieną iš Kauno:

"Pabaigtos derybos su Rusais dėl Vilniaus ir kitų okupuotų Lietuvos dalių. Evakuacija bus trimis etapais. Tuojau Lietuvos civilinė valdžia Vilniuje. Iki Rugšėjo 1-mos dienos bolševikai pasitrauks naujon demarkacijos linijon nuo Naroc'o ežero pietuosna eis toliau apie 70 kilometrų rytuosna nuo Vilniaus, paskui pietuosna (nuo) Vilniaus Gardino geležinkelio. Lyda exclusiv. "Elta". (Kablegramas užbaiga sudarkyta ir originale šiaip skamba: nuo Naroc'o pietuosna eibe toliau ca 70

kn. rytuosna nuo Vilniaus paskui pietuosna Vilniaus Gardino geležkelį stop. Lyda exclusiv. Elta).

Rugpjūčio 9 dieną p. Balučio gauta yra tokia kablegrama, išsiųsta Rugpjūčio 9 dieną iš Kauno:

Vakarykštis susitarimas: Bolševikų okupuotoji Lietuva evakuojama sekančiais: plotas šiaurės linijos Neris iki Naroc'o trimis dienomis. Plotas Vilniaus iki linijos Narocz Gudogaje-Soleczniki-Porieczė neveliaus Rugšėjo pirmos dienos. Likusis plotas praėjus strateginiam reikalui. Vilniaus įstai-gas pradeda perdavinti mums poryt. Balutis. August 9, 1920. Jonas Vileišis, Lietuvos Atstovas Amerikoje.

BOLŠEVIKŲ TIKSLAS -- SUSOVIENTINTI LENKIJĄ.

APIE TUOS TIKSLUS VI-SAI NESISLEPIAMA.

Nori užimti visą Lenkiją.

Su Bolševikų Armija, Rugp. 11. (Rašo angl. laikr. korespondentas). — I užimamus Lenkų miestus pirmiausia in-eina bolševikų raitarija, pas-kui seka priešakinės armijos sargybos ir pagaliaus atvyksta sovietinė administracija (valdyba).

Bolševikų komisarai i Lenkų miestus in-eina bendrai su kazokais. Komisarų pirmtinis darbas sušaukti gyventojus susirinkimuosna ir pasakyti kalbas.

Komisari kalbėdami i gyventojus pareiškia, jog jie neturi reikalo bijoties Rusų karuomenės. Nes nors Rusų kareiviai yra apdriskę, dumblini, prastai atrodo, bet jie yra labai ir tikrai draugingi žmonės.

Rusai — blaivininkai.

Gyventojai perspėjami Rusų kareiviams neduoti ir neparduoti jokių alkoholinių svai-galų. Nes Rusų kareiviai yra blaivininkai. Už tos rūšies nusizengimus skiriama mirties bausmė.

Toliaus komisarai praneša Lenkams gyventojams, jog "starosta", arba viršūninkai, prashlinami iš užimamų vietų. Jų vietas užima Lenkų policija su Rusų kareiviais.

Kadangi daugel vietose Lenkų "starostų" pabėga su kitais valdininkais, tad komisarai tokiose vietose tuojaus suorganizuoja lenkiškus sovietus, tokius pat kaip Rusijoje.

Sovietų plenai.

Iš Maskvos Grajevan prisiųsta civilis komisarai. Tai jaunas studentas, kažkoks Ivanitzky. Jis ten padarė gerą įspūdį, nes iškalbus, malonus apsiėjime, inteligentas.

Man teko su juo susėsti ir pasikalbėti. Sulig jo, iš Maskvos įsakyta steigti sovietus sodžiuose, dvaruose, miesteliuose ir miestuose, kur tik in-eina bolševikų karuomenė.

Sodžiams sovietai sudaromi iš dviejų miestų sovietų, kuriuos yra po tris narius. Tie nariai nėra renkami, bet paprastai paskiriami. Tie sodžių sovietai tikrenybėje nėra sovietai, bet revoliucijiniai komitetai.

"Bet," sakė Ivanitzky, "Maskvos noras paskelbti rinkimus visoj Lenkijoj su tikslu išrinkti atstovus centralin šalies sovietan."

Tas atrodo, kad bolševikai nori susovientinti Lenkiją.

Nori visos Lenkijos.

Ivanitzky nenoromis diskusavo apie militarinius bolševikų tikslus. Jis pareiškė, kad Rusija nori okupuoti visą Lenkiją. Ir darys taiką tik tuomet, kuomet Lenkija bus susovietinta ir federativiai su-

jungta su Rusija. Lenkijai nepriklausomybė bolševikai užtikrins taip, kaip šiandie nepriklausomybė užtikrinta Ukrainai.

"Rusams įsakyta nepereiti Vokietijos rubežių. Bolševikų noras gyventi santaikoje su parubežinėmis valstybėmis ir joms su prievarta nebrukti sovietu. Bet toms valstybėms norima gyvu pavyzdžiu parodyti, kuomet atsisavins Rusijos industrija, kad bolševikizmas nėra jokia destruktivė epidemija, kaip tvirtina jo priešininkai."

Taip kalbėjo komisarai Ivanitzky.

Nuostabu buvo patirti, jog rusų armija kasdien kuogeriausiai buvo informuojama apie visą karo padėtį. Komisarai taip-pat buvo žinomi politikiniai nuotikiai Europoje ir pati talkininkų konferencija mieste Hythe.

Prasitarė ir apie Ameriką.

Kalbėdamas Ivanitzky prisiminė ir Ameriką. Jis sakė, jog trumpoj ateityj Amerika įsitikins, kad jai yra geriau turėti draugingus santykius su Rusais. "Amerika apgailestaus deportavimą daugelio Rusų", pareiškė komisarai.

Okupuojamoj Lenkijoj įvyksta mažos atmainos, išėjus tai, kad žymesnėse vietose išskleidžiamos raudonos vėliavos.

Gyventojai kuoramiausiai užsiima savo paprastais kasdieniniais darbais laukuose, valo javus. Bolševikai jiems darbuose netrukdo. Jie džiaugiasi. Nes ir jiems teks žymiai dalis tų javų.

SUIMTAS TĖVAS IR SUNUS.

Abudu kaltinami žmogžudystėje.

Columbus, O., Rugp. 12. — Čia suimtas Frank Bianco, 1-talas, ir jo 12 metų sūnus Paul. Abudu pristatomi i Williams paviatį, Illinois valstijoje.

Abudu intariami žmogžudystėje West Frankforte, Ill. Sulig lijdijimų, Bianco, nužudęs du vaikinų, dėl ko West Frankforte ir buvo pakilusios riaušės prieš Italus.

PLĖŠIKAS NESURANDAMAS.

Policija ligšiol nesuranda juoduko plėšiko, kurs aną dieną buvo užpuoles traukinį Englewoode. Užpuoliko pašautas valgomiojo vagono perdėtinis mirė.

PIRKITE KARĖS TAUPYMO ŽENKLELIUS (W.S.S.).

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų viešpatijų pinigų vertė, mainant nemažiau \$25,000, rugpjūčio 11 buvo tokia sulig Merchants Loan and Trust Co.:
Anglijos sterlingų svarai \$3.67½
Lietuvos 100 aukšų 2.20
Vokietijos 100 markių 2.20
Lenkijos 100 markių .45
Prancuzijos už 1 dol. 13 fr. 57
Italijos už 1 dol. 19 L. 70

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRASTIS

"DRAUGAS"

Elia kasdien iškylus nedidelius.
PRENUMERACIJOS KAINA:
CHICAGO IR UŽSIENYJE:
Metams \$8.00
Pusei Metų 4.00
SUV. VALST.
Metams \$6.00
Pusei Metų 3.00

Prenumerata mokama tikais. Laikas skaitomas nuo užrašymo dienos. Nuo Naujų Metų. Norint paimti adresą visada reikia prisijungti ir senas adresas. Pinigai geriausia stumti šeriant krasoje ar ekspresu "Money Order" arba įdedant pinigų į registruotą laišką.

"Draugas" Publishing Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.

P. Colby ir Lietuva.

Trečiadienio rytą patyrėme Suvienuotų Valstijų Valstybės sekretoriaus p. Bainbridge Colby notą rašytą 10 Rugsėjo šių metų ir įteiktą Italijos ambasadoriui baronui Camillo Romano Avezzano. Tas raštas paliečia pačius svarbiausius ir pačius brangiausias Lietuvos ateities dalykus. Lenkai tuomi raštu turi džiaugtis, o Lietuviai mažiausiai liudėti.

P-nas B. Colby Italams pasako, kad Suvienuotos Valstijos pavartos visas savo priemones (employment of all available means), kokias tik turi, kad politiška Lenkijos nepriegulmė ir jos žemės nebūtų sumažintos (for the maintenance of Poland's political independence and territorial integrity). Tokiais pažadėjimais p. B. Colby visus Lenkų balsus busiančiuose prezidento rinkimuose vilioja dabar Amerikoje viešpatuojančiai demokratų partijai.

Jis moka patikti ir Rusams, pirmiausiai, pasigirdamas, kaip nuo Kovo mėnesio 1917 metų Suvienuotos Valstijos meilingai pritarė Rusijos revoliucijai, kaip pirmutinė Amerika tą revoliuciją pripažino, kaip arti susibūriavusi su Rusija karės metu, kaip suprato, jog Rusų žmonės jau pailežė bekariadami.

Labiausiai turi patikti Rusams tuomi, kad pripažįsta, jog po Rusijos valdžia turi pasilikti visos carų pavergtos tautos, išskiriant Suomiją, Lenkiją ir dalį Armenijos. Tą svarbiąją ir mus mindžiojančią dokumento vietą paduoda me taipgi ir angliškai, kaip ji apgarsinta Amerikoje.

"To summarize the position of this government, I would say, therefore, in response to your excellency's inquiry, that it would regard with satisfaction a declaration by the allied and associated powers that the territorial integrity and true boundaries of Russia shall be respected."

"These boundaries should properly include the whole of the former Russian empire, with the exception of Finland proper, ethnic Poland, and such territory as may by agreement from a part of the Armenian state."

"The aspirations of these nations for independence are legitimate. Each was forcibly annexed and their liberation from oppressive alien rule involves no aggression against Russia's territorial rights, and has received the sanction of the public opinion of all free peoples."

Rodos negalima buvo skaudiau paliesti laisvę tų tautų.

kurių apsisprendimo tiesę p. Wilsonas taip iškalbingai ir taip nesenai garsino siųsdamas jų jaunuomenę į Europą lieti kraują. Mes tikėjome Suvienuotų Valstijų prezidentui, kad ta jaunuomenė eina aukoti savo gyvybę už visų tautų laisvę, o 10 Rugsėjo 1920 metų patyrėme, kad tų aukų reikėjo, idant Rusija toliau galėtų spausti tas tautas, kurias jos carai pavėgė.

Suvienuotų Valstijų politikos vedėjas rašo, kad jos savo draugiškumą Rusijai parodė nepripažindamos Baltijos res publikų, kaip atskirų nuo Rusijos nepriegulmę viešpatijų. Šita notos dalį laikraščiai paduoda ne ištisai, o tik savo žodžiais sutrumpindami, kad politikams lengviau būtų užsiginti jų baissaus turinio.

Viena mums paguoda, kad, turbūt, pono Colby rašinys nėra tarptautinių santykių aktas, o tikrai partijinės kovos gudrybė. Ji mynioja Lietuvius, Latvius ir Estus delto, kad tos mažos tautos mažai balsų gali paduoti už demokratų kandidatą į prezidentus. Ji glosto Lenkus ir Rusus, nes tie daugiau turi balsų. Ji plačiai postringauja prieš bolševikus, kad patrauktų galingas kapitalistų jėgas. Bolševikai, žinoma, supyks užtatai, bet valdantieji partijai tas piktumas nekenksmingas, nes bolševikai retas tērā pilietis, turintis teisę balsuoti.

Neteisingai mus užgauna tokią partijų kovos gudrybę, bet podraugiai ji mums duoda suprasti, kad Amerika nėra taip bloga, kaip ponas Colby ją rodo. Mes, svetur gimusieji, labiau branginame šios šalies garbę, negu jos Valstybės sekretorius. Mes taipgi turime savo partijų kovą, bet savo ginklų purvus nešluostame Amerikos autoritetu.

Teisėjas apie Rusiją.

Iš Rusijos parkeliavo Chicago municipalis teisėjas Fisher. Jis tenai važinėjo žydų pašelpos reikalais.

Teisėjas Fisher tvirtina, jog bolševikizmas Rusijoje taip priėjęs, kad jis tenai pasilikęs labai ilgims laikams. Teisėjas nesistebėtų, jei bolševikų valdžia ant visuomet įsigyvotų Rusijoje.

Tam tikslui yra svarbių priežasčių. Kuone visą Rusų tautą sudaro valstiečiai. Valstiečių didžiūma prielanki bolševikizmui. Bolševikai valstiečiams davė didesnius plotus žemės. Visokia kontr-revoliucija gali panaikinti bolševikų valdžią. Tuomet ir patys valstiečiai nukentėtų. Nes jie netektų žemės.

Tad, anot teisėjo, valstiečiai yra priešingi kontr-revoliucijai ir stovi už bolševikų valdžią.

Teisėjo nuomone, Suvienuotų Valstijų turėtų pripažinti bolševikinę Rusiją, atnaujinti santykius ir pradėti prekybą, kaip yra buvę senosios Rusų valdžios laikais.

Indomi ta bolševikinė Rusija. Vieni ją peikia, kiti negali atsigeriti. Teisėjas Fisher sakosi jį Maskvoje naktimis vienu-vienas vaikščiojęs ir niekas jo neužkabinėjęs. Ir visuomet jis su savimi turėjęs ne mažai pinigų. Taip saugu Maskvoje, taip visoje bolševikinėje Rusijoje.

Gal bolševikinė Rusijoje ir nėra taip bloga, kaip dažnai tvirtina bolševikų priešininkai.

Seimams Besiartinant.

Viso pasaulio katalikų veikimo pamatą sudaro pati Bažnyčia su kunigija. Pirmiaji katalikų Bažnyčios mokslo ir doros dėsniai yra skelbiami bažnyčiose: ar tai per pamokslus ir išpažintį, ar tai mokinant katekizmą.

Pradėdama katalikų Bažnyčios mokslo skiepyti mažiems dar vaikams ir juos dorai anklikti, kad jiems davus pamatą ateinančiam jų gyvenimui. Paaugę vaikai ir baigę pradinės mokyklos skiriasi savo visam gyvenimui kelią. Kas turi lėšų, eina dar augštesnį mokslą, o kiti renkasi rankelnio profesinį dirbtuvės darbą. Čia paaugusiam jaunikaui ar mergaitei yra būtina reikalingas naujo jo ar jos gyvenimo tako nustatymas ir apšvietimas. Naujas dirbtuvės arba augštesnės mokyklos gyvenimas, nauji draugai, draugės, įvairių tautų ir tikėjimų bendreiviai, papročiai, budas ir tt. tampo į visas puses jaunuolio nenusistovėjusią sielą, budą, tautystę ir tikybinę pažvalgą.

Neužtenka pamokslų klausyti bažnyčiose arba katekizmą išmokti iš atminties dar vaikui esant, bet reikia visą savo amžį šviesti ir pažinti giliaus Katalikų Bažnyčios mokslą, josios pagrindinius dėsnius ir tvarkyti savo gyvenimą taip, kad jis nei trupučiu neatsitrauktų nuo mūsų išpažintamo mokslo. Ar tai mes būtume mokslininkai, ar paprastai darbininkai, visuomet mes paliekame katalikais.

Jaunikaits ar jaunuolė patekusi į augštesnę, ar paskiaus į augštąją mokyklą, jeigu neturės tikro pažinimo savo išpažintamo katalikų mokslo, tai nematys, kur ji ar jis yra vedami įvairių knygų skaitymu ir klausomu mokslu. Patys vadinsis dar katalikais, o jų dvasia jau nebus katalikiška. Kaip kad mūsų dabartinė lietuviška inteligentija bebadama Rusų mokyklose visai neteko to, ką jiems pirmos jaunystės dienose buvo įkvėpę jų tėveliai.

Darbininkas pradeda užsidirbti sau duonos kėsnį vos dar keliolikos metų amžiaus. Patsai sau stato daugybę įvairių klausimų, ar tai del turty nelygaus padalinimo, nelygaus darbo apmokėjimo, arba delei savo asmens aprūpinimo būdų nelaimėi atsitikus, senatvei prisitarius ir t. t. Neturint tikros šviesos apataltų, sekama paskui bi kokios pažvalgos skelciją ir taip esant dar katalikų nebesielgiama sulig katalikų mokslo dėsniais. Jaunuolis ar jaunuolė, išėjusi iš tėvų namų tyromis širdimis, nekaltais vaikeliais grįžta iš dirbtuvių visai netekę tikėjimo ir doros. Nes pirmųjų gyvenimo dienų kvotinių nepajėgę jie išlaikyti ir suklupe.

Visų katalikiškų šalių kunigai ir šiaip katalikai pasauliniame veikėjai sutvėrė visokių darbo rūšių draugijas tikrai katalikų mokslo dėsniais, kad čia palaiame žmogaus kasdieniniame gyvenime nušviestą kataliko vėidą. Ar tai paimsime šveicariją, ar Belgiją, ar galutinai ir Prancūziją, tai matome,

bet teisėjas Fisher gal turi priežasties pagerbti bolševikų valdžią. Nes tenai jo tautiečiams žydams nebogiausia einasi.

kad tų valstijų kunigija padeda tėvams gerai išauklėti vaiku netik pradėję mokyklės, bet kolegijose (gimnazijose) ir universitetuose. Tam tikslui yra jaunuomenės moksleivių draugijos su šimtais tūkstančių narių. Tas draugijos turi sau tikslą pažinti giliaus katalikų mokslą ir rengtis prie katalikų visuomeninio veikimo. Patys moksleiviai negali nusistatyti katalikų pasaulėvalgoje be žmogaus giliai pažįstano katalikų Bažnyčios mokslo, kaip kad yra kunigas. Tai jie turi savo vadovų, kurie nustato jų visą veikimą, daro paskaitas važinėdami per kuopas, tveria ir žadina nykstančias arba sukrypusias draugijas. Tokius vadovus-kunigus jie turi arba kiekvienoje dijeccijoje po vieną, du, arba jį užlaiko pati centralė draugija. Gerai pralavinčius universiteto studentus, kaip kad yra Prancūzijoje, siunčiama pas pabrūk darbininkus, kad jau veikę jai arčiaus susipažintų su pačių darbininkų gyvenimu, jų reikalais ir aiškintų įvairius darbininkų klausimus darydami paskaitas arba pasikalbėjimus. Kad kartu su sau pavesu jaunų fabriko darbininkų būrelių praleistų šventadienius, lankytų muzėjus, knygynus ir kitokias idomias vietas.

Netik moksleivių jaunuomenėi yra skiriami veiklų vadai, bet ir darbininkams. Ir čia beveik visuomet yra kunigas, nes jam yra lengviaus išaiškinti visus darbininkų gyvenimo sukeltus klausimus katalikų mokslo dėsniais. Tokie darbininkų vadai kunigai važinėja iš vietos į vietą tverdami darbininkų įvairias draugijas, sukrypusias stiprindami, žadindami prie vienodo ir tampraus veikimo. Įvairių darbo rūšių darbininkus suburdami į profesines draugijas, o jasias suvienodindami ir surišdami į Federacijas, Federacijas suveddami į Confederacijas. Tokiu būdu visas katalikų darbininkų veikimas nusistato sau tikrą pagrindą ir bendrą stiprų veikimą. Vietiniai parapijų kunigai sulig savo laiko nuolikiu padeda tverti ir vesti visokias darbininkų ir jaunuomenės draugijas. Labai pagarsėjus Belgijos sociologos dominikonas kunigas Rutenas tankiai daro paskaitas Prancūzijos darbininkams, labiausiai Paryžiuje ir kituose didesniuose miestuose. Toksai tvarkus katalikų jaunuomenės ir darbininkų veikimas parodė savo stiprybę. 1918 metuose šveicarijos socialistų paskelbtas generalis revoliucinis betikslis streikas netik kad jokio paseikimo neturėjo katalikiškuose kantonuose, bet dar protestoniški kantonai: Bernas ir Čurichas liko sutvarkyti. Šiais 1920 metais Prancūzijos socialistų darbininkų Vyriausioji Darbo Taryba paskelbė generalis streiką pirmą gegužės mėnesio darbininkams, kad valdžią sugriovus, tėvynėje betvarkę įvedus. Tada stėjo visokio susisiekimo darbininkų katalikų jaunuomenės ir darbininkų. Socialistų priengta revoliucija nepavyko, Prancūzija laimingai išplaukė iš rimto pavojaus.

Amerikos Lietuvių jaunuomenė yra sąsiųsiųti į "Vyčių" kuopas ir į darbininkų draugijas. Apart to dar yra grynai Moksleivių draugijos bendras Federacijos seimas

FAKTAI PATYS UŽ SAVE KALBĄ.

Lietuvių katalikų idejiniai priėjai nuolatos prikalioja Lietuviams katalikams, buk šie nieko tautos ir tėvynės labui nesidarbuoja. Žemiau paduodame skaitlinėmis, kiek Lietuviai katalikai, kurie prijautė Tautos Fondo darbuotei, jį rėmė savo galimomis aukomis. Taigi skaitlinės parodo, kiek tomis aukomis tapo sušelpa karės nukentėjusiu Lietuvos. Lai mūsų kritikai skaitlinėmis parodo savo darbus, kur jų aukos liko sunaudotos šelpimo reikalams. Mes dirbame visą visuomenės darbą ir su tuo nesislėpiame. Pasirodykit ir jus, ponai, T. F. kritikai! Štai ką T. F. yra sunaudojęs šelpimo reikalams:

16-1-15	Lietuvių Draugijai nukentėjusiems nuo karo šelpti Vilniuje.....	2,000.00
29-4-15	tai pačiai draugijai	3,000.00
8-2-15	tai pačiai draugijai	10,000.00
12-28-15	Lietuvių Šelpimo Komitetui Prancūzijoje, per Dr. Galvaintį	1,000.00
4-3-16	Draugijai "Lituanian", Šveicarijoje, belaisviams šelpti.....	1,000.00
5-14-16	Lietuvių Dr.-jai nukentėjusiems nuo karo šelpti, Vilniuje	2,000.00
7-12-16	Lietuvių Dr.-jai nukentėjusiems nuo karo šelpti, Vilniuje	8,957.34
10-23-16	Dr.-jai "Lituanian", Šveicarijoje, belaisviams šelpti	2,000.00
10-23-16	Ksaverui Vanageliui, Varsavoje, sušelpi	150.00
11-10-16	Šelpimo reikalams per kun. Dzimidavų, Šveicarijoje.....	5,000.00
10-27-16	Centraliam Lietuvių Dienos Komitetui (prisirengimui prie didesnės rinkliavos 1 d. Lapkr., 1916 m.)	1,000.00
11-10-16	per Stockholmo Lietuvių-Svedų Komitetą Kaunan,	2,000.00
	Vilniun,	8,000.00
4-30-17	American Relief Fund for war widows and orphans of Lithuania,	500.00
8-1-17	Lietuvon per Lietuvių Pildomąjį Komit., Šveicar.,	5,655.91
6-21-17	Lietuvon per Lietuvių Pildomąjį Komit. Šveicar.	10,000.00
8-11-17	Del karo nukentėjusiam moksleivijai, per kun. Vilimavičių Šveicaruose	3,500.00
10-9-17	Del karo nukentėjusiam moksleivijai Petrogradan, per stud. Grudį	505.87
10-15-17	Lietuvon per Liet. Pildomąjį Komitetą Šveicaruose	10,475.85
2-15-18	per Liet. Komitetą "Lituanian" Šveicaruose,	6,000.00
7-20-18	Šelpimo reikalams per kun. Dobužį Šveicaruose,	15,000.00
10-30-19	Pašelpa moksleiviams Šveicaruose,	1,000.00
1919-20	Liet. Raud. Kryž. Rėmėjų sekcija, pasiuntė Lietuvon,	20,883.35
3-24-20	Moteryų Sąjungai Kaune	5,000.00
	Viso labo	\$124,638.47

Apart to, L. R. K. R. sekcija drapanomis pasiuntė Lietuvon už apie milijoną dolierių vertės.

Kiek-gi mūsų ponai kritikai yra sušelpę ir ką?

Tautos Fondo Sekretorijatas,
222 S. 9-th Str. Brooklyn, N. Y.

dinimą prie didesnio veikimo, pataiso klaidas ir gerina tolesnį bendrą veikimą. Karės laiku Amerikos Lietuvių katalikų veikimas buvo beveik visai nukreiptas į Lietuvos nepriklausomybės iškovojimą. Dabar jau yra Lietuvos valdžia ir tos valdžios Misija Amerikoje. Tai-gi dabar nepriseina Amerikos Lietuviams katalikams tiesioginiai rūpinčiai Lietuvos likimu, bet stiprinti ir tverti pačių katalikų moksleivių ir darbininkų e-siančias Amerikoje draugijas, užmegsti artimiausius ir stiprius ryšius su tokionis pat jaunuomenės ir darbininkų draugijomis Lietuvoje, kad galima būtų bendromis spėkomis tverti Lietuvos visuomeninį, tautinį ir politinį gyvenimą. Negalima ką nors tverti nesuburs visas pajėgas bendram tikslui pasiekti. Tie tūkstančiai ir dešimtys tūkstančių priaugančios Amerikoje lietuvių katalikų jaunuomenės, tai uola ir viltis ateities. Tas turi rūpėti visiems Amerikos Lietuvių katalikų veikėjams. Jeigu mes negalime pasiekti augštesnio mokslo be didelio vargo, jeigu mes Lietuviai darbininkai kentėme vargą ir skurdą pradiniam sau geresnės ateities kelią, tai mūsų ateinančios kartos turi būti mūsų pačių aprūpintos čia, Amerikoje, ar tenai, Lietuvoje. Taigi visos Amerikos Lietuvių jaunuomenės: moksleivių ir jau darbi-

Kun. A. Vilimas.

Lietuvos Misijos Adresas:
257 West 71 str., New York,

Išmok Gerą Amatą. Uždirbk \$35 iki \$75 Savaitę

Buk kėrpėju. Kėrpėjai visur reikalingi. Geriausias amatas, mes išmokinsime ir kolektavalių, prityrimas duodamas mokymantis. Vietos atdaros. Specialūs Kraučiūnų Škyrinis mokslas užganėdina visus.

MASTER SCHOOL
180 N. State St.
Kampas Lako str. ant 1-ojo lubų.

S. D. LACHAWICZ
LIETUVIŲ ODŽIŲ
Patarinėjimas, išdavimas ir siūlymas. Nauda mokslo studentams, o mums dūda būdus išmokinti.

2214 W. 23 St. Chicago, Ill.
Tel. Canal 5766.

DR. S. BIEZIS
LIETUVIŲ GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 32nd Street
Tel. Canal 6222
Res. 3114 W. 42nd Street
Tel. McKinley 4331

J. P. WAITCHES
ATTORNEY AT LAW
LIETUVIŲ ADVOKATAS
VAL. Vakarais 7 iki 9
Nedėliomis 11 iki 1.
4500 S. Ashland Ave. Chicago, Ill.
Phone Yards 1053

Dr. M. Stupnicki
3107 So. Morgan Street
CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas Yards 5033
Valandos: — 6 iki 11 ir 12 rytė:
4 po pietų iki 8 vak. Nedėliomis nuo 5 iki 8 vak. valandų.

DR. CHARLES SEGAL
Perkėdė savo ofisą po num.
4729 S. Ashland Avenue
Specialistas dšlovų, moterų ir vyrų ligų.
Valandos nuo 10 iki 12 rytė: nuo 2 iki 5 po pietų; nuo 7 iki 8:30 vakare. Nedėliomis 10 iki 1.
Telefonas Drexel 2880

PRANEŠIMAS
Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkėdė ofisą į People Tentrę
1616 W. 47 Str. Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų.
6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 rytė.
Res. 2914 W. 43rd Street.
Nuo rytio iki piet.
Tel. McKinley 283

DR. S. NAKELIS
LIETUVIŲ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisą ir Gydytojo vietą
2253 So. Ashland St.
Ant Viešosios Universiteto State Bepn Valandos nuo 10 iki 12 rytė: nuo 2 iki 4 po pietų; nuo 7 iki 9 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 1.
Telefonas Yards 2844

Dr. C. Z. Vezelis
LIETUVIŲ DENTISTAS
Valandos: nuo 9 rytio iki 9 vak. Serečdomis nuo 4 lyg 1 vakare.
4713 SO. ASHLAND AVENUE
anti 47-tes Gatvės

Dr. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Residentas: 1800 So. Michigan Ave. Telefonas Pullman 248 ir Pullman 313 Chicago: 4515 So. Wood St., 514 Katerwa valandos nuo 10 iki 12 rytė Telefonas Yards 281.

V. W. RUTKAUSKAS
ADVOKATAS
Ofisas Didžiojoji
29 South La Salle Street
Kamboris 234
Tel. Central 6196
Vakarais, 812 W. 33 St.
tel. Yards 4081

15